

Beleidsdocument

Bedrijfstakpensioenfonds voor de Betonproductenindustrie

Maatschappelijk Verantwoord Beleggen

Inhoud

Inleiding	3
Totaaloverzicht	3
Beleid	3
Visie en beleggingsovertuigingen	3
Doelstelling	4
Deelnemersonderzoek	4
Risico identificatie	5
Implementatie	5
Engagement	6
Stembeleid	7
Uitsluitingsbeleid	7
ESG-integratie	8
IMVB Convenant	8
Monitoring en communicatie	8
Bijlage	9
Betrokkenheidsbeleid Bpf Beton	9

Inleiding

De Stichting Bedrijfstakpensioenfondsen voor de Betonproductenindustrie (Bpf Beton) vindt het belangrijk om maatschappelijk verantwoord met het pensioengeld van haar deelnemers om te gaan. Daarom kent ons fonds een beleid met heldere afspraken over hoe we maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB). Het MVB beleid van Bpf Beton is gericht op het identificeren en terugdringen van duurzaamheidsrisico's, maar ook op het signaleren van kansen.

Totaaloverzicht

Het MVB beleggingsproces van Bpf Beton bestaat uit de volgende vier onderdelen die tezamen voor een volledig maatschappelijk beleggingsproces moeten zorgen. De verschillende onderdelen worden achtereenvolgens beschreven.

Schematisch kan het MVB Beleggingsproces van Bpf Beton als volgt worden weergegeven:

Beleid

Onder beleid verstaan wij de basis van waaruit Bpf Beton haar maatschappelijk verantwoord beleggen vormgeeft. Dit is de motivatie en de argumentatie achter het implementeren van een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid. Dit vanuit de visie van het pensioenfonds, de investment belief op gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen en wensen van de deelnemers. Dit onderdeel zal continu evolueren door mogelijke verandering van wensen vanuit de stakeholders, maar ook vereisten vanuit wet- en regelgeving

Visie en beleggingsovertuigingen

Bpf Beton streeft naar een maatschappelijk verantwoorde invulling van de beleggingsactiviteiten. Met zijn beleggingen wil Bpf Beton een bijdrage leveren aan een leefbare wereld nu en in de toekomst. Daarbij heeft het bestuur de visie dat duurzame ontwikkeling noodzakelijk is voor een goed rendement op lange termijn en dat bedrijven die zich inzetten voor een goed milieu, sociale rechtvaardigheid en duurzame maatschappelijke ontwikkeling, op lange termijn beter renderen. Bij de invulling van het beleggingsbeleid is het doel van Bpf Beton om te zorgen voor een solide en betaalbaar pensioen, leidend. Daarom:

- Verwacht Bpf Beton dat zijn uitvoerder materiële sociale-, milieu- en governance risico's meeweegt in beleggingsbeslissingen;
- Zal Bpf Beton zijn invloed aanwenden om te zorgen dat zijn uitvoerder mogelijke negatieve gevolgen van de beleggingen op maatschappij en milieu voorkomt, mitigeert en/of herstelt;
- Kiest Bpf Beton bij de implementatie voor focus op activiteiten waarmee het de grootste invloed kan behalen, gegeven de invulling van de beleggingsportefeuille. Bpf Beton ziet engagement in dit licht als het belangrijkste instrument voor een verantwoorde invulling van de beleggingsactiviteiten;
- Evalueert Bpf Beton jaarlijks de invulling van verantwoord beleggen

Doelstelling

De algemene uitgangspunten van ons beleggingsbeleid gelden ook voor ons MVB beleid. Het MVB beleid van Bpf Beton is gebaseerd op onze bestuurlijke visie en beleggingsovertuigingen, relevante wet- en regelgeving, (inter)nationale standaarden en richtlijnen, maatschappelijke verwachtingen en onderzoek onder onze deelnemers. De vereisten vanuit het Shareholders Rights Directive II (SRDII) en specifiek de daaruit voortvloeiende artikelen 5:87c en 5:87d van de Wet Financieel Toezicht zijn hierbij in ogenschouw genomen.

In het MVB beleid van Bpf Beton is vastgelegd aan welke criteria onze beleggingen moeten voldoen. Deze criteria zijn vastgelegd in de actuariële en bedrijfstechnische nota.

Ons MVB beleid sluit aan bij de belangrijkste internationale afspraken die zijn vastgelegd door de Verenigde Naties¹ en Bpf Beton onderschrijft de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen² en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights³. Daarbij gebruiken wij het OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers⁴ als leidraad.

Langetermijn waardecreatie is voor Bpf Beton een leidend principe. De verplichtingen van het pensioenfonds naar haar deelnemers zijn gebaseerd op de lange termijn en vanuit deze gedachte is ook de beleggingsportefeuille samengesteld. De maatschappelijk verantwoorde wijze van beleggen is hier een onlosmakelijk onderdeel van en tevens gestoeld op langtermijn waardecreatie. De inbedding hiervan vindt plaats van strategisch niveau tot de uiteindelijke invulling van het beleggingsbeleid. De beschrijving van de integratie van MVB binnen het volledige beleggingsbeslissingsproces is tevens opgenomen op de website van Bpf Beton onder [Sustainable Finance Disclosure Regulation \(SFDR\)](#).

Deelnemersonderzoek

Bpf Beton voert periodiek een Onderzoek Maatschappelijk Verantwoord Beleggen uit onder deelnemers en gepensioneerden. De uitkomst van het onderzoek gebruiken wij als input voor beleidsontwikkeling en het bepalen van accenten in de uitvoering.

¹ <https://www.unpri.org/pri/an-introduction-to-responsible-investment/what-are-the-principles-for-responsible-investment>

² <http://www.oesorichtlijnen.nl/documenten/publicatie/2014/12/8/oeso-richtlijnen-nederlandse-vertaling>

³ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

⁴ <http://mneguidelines.oecd.org/RBC-for-Institutional-Investors.pdf>

Risico identificatie

Het niet of onvoldoende naleven van ESG criteria door bedrijven brengt duurzaamheidsrisico's met zich mee.

Het risicomanagement en ESG-due diligence van Bpf Beton richt zich op het identificeren en terugdringen van

1. duurzaamheidsrisico's die materieel kunnen zijn voor risico en rendement van de beleggingen en van
2. risico's dat ondernemingen waarin wordt belegd een (potentiële) negatieve impact hebben op samenleving, milieu en duurzame ontwikkeling.

We onderschrijven de ESG-due diligence stappen conform het OESO-richtsnoer. De due diligence wordt uitgevoerd door de fiduciair manager. Onderdeel van de due diligence is monitoring op de ondernemingen, en rapportage over de uitkomsten en implementatie.

Ook houdt Bpf Beton oog voor reputatierisico's. Een beleggingsbeleid dat door externen als niet verantwoord wordt ervaren kan in negatieve publiciteit resulteren.

Binnen de aandelenportefeuille alsmede bij het bedrijfsobligatiemandaat dat Bpf Beton aan haar fiduciair manager heeft verleend worden bestuurlijke, milieu en sociale risico's (ESG risico's) meegewogen. Deze ESG risico's gaan onderdeel uitmaken van de nog uit te voeren Eigen Risico Beoordeling (ERB) door Bpf Beton.

Bpf Beton neemt duurzaamheidsrisico's mee in het gehele beleggingsbeslissingsproces. Dat heeft het pensioenfonds als volgt gedaan:

- Op het hoogste niveau zal middels ALM-studie gekeken worden naar MVB risico's op de portefeuille.
- Bij het opstellen van het meerjarig strategische beleggingsbeleid spelen MVB overwegingen in elke stap van het proces een duidelijke rol.
 - Voordat het pensioenfonds gaat beleggen in een nieuwe beleggingscategorie stelt het pensioenfonds een investment casus op waarbij MVB een van de criteria is op basis waarvan besloten wordt om al dan niet in de betreffende categorie te beleggen. Bij het MVB-perspectief komen onder meer de ESG beleggingsmogelijkheden en de beschikbaarheid van ESG-data aan bod.
- In geval van een positief oordeel door het pensioenfonds om in een beleggingscategorie te beleggen, volgt het opstellen van een kaderstelling voor deze beleggingscategorie. Hierin staan ook voor MVB-criteria, voorkeuren en randvoorwaarden opgeschreven waaraan een belegging dient te voldoen.
- Bij het beoordelen van de door het pensioenfonds ingeschakelde vermogensbeheerder worden de prestaties op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen nadrukkelijk meegewogen.
- Er wordt jaarlijks een uitgebreide ESG risicoanalyse van de beleggingsportefeuille opgesteld waarmee integraal inzicht in de ESG risico's van het pensioenfonds wordt verkregen. De analyse is gebaseerd op gegevens uit de ESG-database van MSCI en het eigen onderzoek van de fiduciair BMO.

Implementatie

Onder implementatie wordt verstaan het uitvoeren van verschillende strategieën die de geanalyseerde risico's kunnen verminderen, danwel de kansen op positieve invloed kunnen vergroten.

Bij de implementatie van de verschillende mogelijkheden voor MVB kan onder andere gedacht worden aan de volgende zaken:

- Engagement
- Stemmen
- Uitsluitingen
- ESG-integratie

Engagement

De essentie van engagement is dat duurzame ontwikkeling en beheersing van duurzaamheidsrisico's op de agenda wordt gezet bij ondernemingen waarin wordt belegd. In opdracht van Bpf Beton gaat onze fiduciair beheerder het gesprek aan met bedrijven waarin Bpf Beton belegt om hen te overtuigen van het belang van MVB; niet eenmalig, maar telkens opnieuw. Dit geschiedt middels Responsible engagement overlay (Reo).

Het engagementprogramma speelt een belangrijke rol in ons streven naar waardecreatie op de lange termijn. Het is bovendien een belangrijk instrument waarmee ESG-due dilligence wordt vormgegeven: identificatie, beoordeling en mitigatie van duurzaamheidsrisico's van de portefeuille op maatschappij en milieu en van duurzaamheidsrisico's die mogelijk een materiële impact hebben op de portefeuille.

Identificatie en beoordeling van materiële daadwerkelijke en potentiële negatieve impacts is het startpunt van het engagementprogramma waarmee BMO GAM namens Bpf Beton invulling geeft aan het mitigatieproces. Mitigatie vindt plaats binnen de drie werkstromen van het engagementprogramma: engagement met prioriteitsbedrijven, reactief engagement op controverses en thematisch engagement:

Engagement met prioriteitsbedrijven richt zich op potentiële negatieve invloed en strategische en ESG-risico's (Environment, Social en Governance). Jaarlijks worden ondernemingen geselecteerd die als risicovol worden beoordeeld en die belangrijk zijn in de portefeuille. Hierbij hanteert BMO GAM een systematische methode van kwantitatieve analyse op basis van ESG-data en scores, gecombineerd met een kwalitatieve beoordeling.

Startpunt is een beoordeling van ESG-prestaties en -risicoclassificatie van ondernemingen in portefeuille aan de hand van ESG-ratings: absolute scores, relatieve scores (ten opzichte van de sector) en veranderingen in de tijd. De uitkomst hiervan is inzicht in prestaties van ondernemingen op belangrijke duurzaamheidsthema's zoals CO2-uitstoot, arbeidsomstandigheden en corruptie. Daarnaast richt de analyse zich op kernpunten van corporate governance, zoals onafhankelijkheid van bestuur en belangen van minderheidsaandeelhouders.

Vervolgens worden de prestaties en strategie van ondernemingen die als belangrijk en risicovol worden geclassificeerd, kwalitatief beoordeeld aan de hand van onderzoek naar bedrijfsgeschiedenis, strategie, financiële prestaties en doelen, gecombineerd met een nadere analyse van ESG-risicobeheersing en ESG-prestaties en –ambities, onder andere op basis van engagementervaring uit het verleden. Ook wordt daarbij beoordeeld of engagement succesvol kan zijn en de juiste mitigatiestrategie is. Voor de analyses wordt gebruik gemaakt van gegevens en inzichten van BMO, MSCI ESG en ISS.

Thematisch engagementprogramma

Naast potentiële negatieve effecten en ESG-risico's op bedrijfsniveau, worden ieder jaar ESG-thema's, trends en risico's geïdentificeerd door BMO GAM die van invloed zijn op groepen ondernemingen, bijvoorbeeld binnen sectoren of regio's, mede op basis van input van Bpf Beton. Deze thema's worden uitgewerkt in projecten die doorgaans twee tot drie jaar lopen.

Het reactief engagementprogramma richt zich op het mitigeren van daadwerkelijke negatieve impacts van ondernemingen op maatschappij en milieu. Ieder kwartaal worden schendingen van de OESO Richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en de Global Compact van de Verenigde Naties door ondernemingen in portefeuille beoordeeld door BMO GAM, mede op basis van onderzoek door derden. Daarbij wordt geprioriteerd naar ernst van de schending (wat wordt bepaald door heftigheid, schaal en onomkeerbaarheid van de impact) en de reactie van de onderneming erop.

Engagement met geselecteerde ondernemingen richt zich op het beëindigen van de schending, aanpak van de negatieve effecten door herstel en/of verhaal en het voorkomen van schade in de toekomst.

In 2018 heeft Bpf Beton de zeventien duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties⁵ (de Sustainable Development Goals of SDG's) geïntegreerd in haar engagementproces. Deze doelen dienen een positieve verandering te bewerkstelligen als het gaat om armoede, ongelijkheid en klimaatverandering in 2030.

Voor beleggers, ondernemingen en overheden vormen de SDG's een gezamenlijk begrippenkader. Bpf Beton heeft twee prioriteiten voor haar engagement programma benoemd: klimaatverandering en arbeidsomstandigheden. Hier wordt in de Reo rapportage per kwartaal verslag over uitgebracht. Aan de hand van deze SDG's kan Bpf Beton inzichtelijk maken welke bijdrage haar engagement-inspanning levert aan de realisatie van een duurzame wereld in 2030.

Meer informatie over deze verantwoord beleggen aanpak is [hier](#) te vinden.

Stembeleid

Bpf Beton maakt gebruik van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen binnen de wereldwijde aandelenportefeuilles. De uitvoering hiervan geschiedt binnen de aandelenfondsen van Northern Trust.

Uitsluitingsbeleid

Binnen de aandelenportefeuille krijgt het uitsluitingsbeleid van Bpf Beton concreet gestalte met de keuze van de aandelenfondsen van Northern Trust. Deze fondsen streven ernaar een index te volgen die bestaat uit ondernemingen uit ontwikkelde c.q. opkomende markten met uitsluitingen van beleggingen in entiteiten die zijn betrokken bij thermische kolen, controversiële wapens, tabak of bij schendingen van de VN Global Compact principes⁶.

Daarnaast gelden in het bedrijfsobligatiemandaat uitsluitingen voor landmijnen en clusterbommen, tabak en EU-sancties. In lijn met wet- en regelgeving, sluit Bpf Beton ondernemingen uit die

⁵ <https://www.sdg nederland.nl/sdgs/>

⁶ <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>

rechtstreeks betrokken zijn bij de productie, verkoop of distributie van clustermunitie dan wel meer dan 50% eigenaar zijn van een bedrijf dat clustermunitie produceert. Ook vermijdt Bpf Beton beleggingen in staatsobligaties van landen waarvoor sanctiemaatregelen gelden. Deze lijsten worden periodiek gepubliceerd door De Nederlandsche Bank. Bpf Beton verlangt van haar uitbestedingsrelaties dat zij de beleggingen toetsen aan deze lijsten.

Bpf Beton belegt zowel voor de aandelen- als de bedrijfsobligatiemandaten in fondsen. Hierop is in lijn met het investeringsverbod op clustermunitie de uitzonderingsdrempel van 5% van kracht.⁷

ESG-integratie

Bpf Beton past de VN criteria voor milieu, maatschappij en goed ondernemingsbestuur (ESG-criteria: Environmental, Social & Governance) toe in haar beleggingsbeleid. Bpf Beton verwacht van (externe) vermogensbeheerders dat zij de ESG-criteria op een juiste wijze in hun beleggingsbeslissingen meenemen. Daarnaast wordt van (externe) vermogensbeheerders verwacht dat zij het MVB beleid van Bpf Beton op transparante wijze naleven. Bij de selectie en evaluatie van (externe) beheerders worden duurzaamheidscriteria meegewogen.

IMVB Convenant

Bpf Beton steunt het Convenant Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB Convenant) voor de pensioensector⁸. Hiermee verankert Bpf Beton de richtlijnen van de OESO voor multinationale ondernemingen in haar MVB beleid. Wij verwachten van onze fiduciaire manager, vermogensbeheerders en van ondernemingen waarin wij beleggen dat zij conform deze internationale standaarden handelen en dit publiekelijk kenbaar maken. Wanneer ondernemingen in onze beleggingsportefeuille (potentieel) negatieve impact veroorzaken gebruiken wij onze invloed om deze impact te voorkomen en/of te mitigeren en herstel en/of verhaal mogelijk te maken. Dit doen wij onder andere via engagement.

Meer dan zeventig Nederlandse pensioenfondsen hebben zich bij het convenant aangesloten. In het kader van dit convenant gaan zij samenwerken met maatschappelijke organisaties (ngo's), vakbonden en de overheid om duurzaam beleggen te stimuleren, met speciale aandacht voor mensenrechten, arbeidsomstandigheden en milieu.

Monitoring en communicatie

Het MVB beleid wordt periodiek gemonitord en geëvalueerd, zowel kwalitatief als kwantitatief. Naast kwartaalrapportages rapporteert Bpf Beton jaarlijks op de website en/of in het jaarverslag over engagement activiteiten en -resultaten en verzorgt een terugkoppeling over de uitoefening van het stemrecht in het betreffende verslagjaar. Ook over de effectiviteit van het stembeleid wordt verslag uitgebracht, met bijzondere aandacht voor mede namens Bpf Beton uitgebrachte tegenstemmen.

Naast monitoring en communicatie worden de rapportages gebruikt om het beleid en de uitvoering van het beleid te evalueren. Waar nodig kan dit leiden tot bijsturen en het verder herijken van de maatschappelijk verantwoord beleggen strategie. In 2020 heeft Bpf Beton een zogenaamde nul-meeting uitgevoerd om haar beleid af te zetten tegen wet- en regelgeving en de ontwikkeling in de markt en zodoende input te hebben voor haar toekomstige beleid. Deze evaluatie zal periodiek worden herhaald.

⁷ Het verbod geldt niet voor transacties in door derden beheerde beleggingsinstellingen, als de beleggingen van deze instellingen voor minder dan 5% bestaan uit individuele ondernemingen die onder het verbod vallen.

⁸ <https://www.imvoconvenanten.nl/nl/pensioenfondsen/convenant>

Bijlage

Betrokkenheidsbeleid Bpf Beton

Verklaring inzake Betrokkenheidsbeleid

Maatschappelijk verantwoord beleggen is een belangrijk onderdeel van het beleggingsbeleid van Bedrijfstakpensioenfonds voor de Betonproductenindustrie (hierna Bpf Beton). Het fonds is open over de wijze waarop daar invulling aan wordt gegeven. De herziene richtlijn aandeelhoudersrechten (SRD II), die op 1 december 2019 is geïmplementeerd in Nederlandse wetgeving, vraagt ons transparant te zijn over de invulling en uitvoering van ons betrokkenheidsbeleid en over kernelementen van onze beleggingsstrategie en contracten met onze vermogensbeheerders. In dit documenten geven wij invulling aan die vraag.

Uitvoering van betrokkenheidsbeleid

Bpf Beton heeft een passieve benadering voor beleggen in beursgenoteerde aandelenfondsen. Het beleid voor verantwoord beleggen is van toepassing op onze beleggingen in beursgenoteerde aandelen. Een belangrijk onderdeel van de uitvoering van ons beleid voor verantwoord beleggen is toezicht houden en invloed uitoefenen op de ondernemingen waarin we beleggen. We gaan met bedrijven in gesprek over de strategie, de financiële en niet-financiële prestaties, de governance en de maatschappelijke en ecologische impact. Ook stemmen we op aandeelhoudersvergaderingen. Waar mogelijk werken we samen met andere betrokken aandeelhouders.

Voor een nadere uitleg verwijzen wij naar het engagementbeleid van onze fiduciair manager/onze engagementdienstverlener, die het betrokkenheidsbeleid voor ons uitvoert en specifiek voor Nederland is aangesloten bij Eumedion. Eumedion behartigt de belangen van de bij haar aangesloten institutionele beleggers op het gebied van corporate governance en duurzaamheid. Daarnaast wordt het stembeleid beschreven zoals uitgevoerd door onze aandelenmanager (Northern Trust).

De fiduciair manager heeft maatregelen getroffen om belangenverstrengeling te voorkomen. Deze zijn vastgelegd in het conflict of interest policy. Op kwartaalbasis rapporteren wij over de gevoerde dialoog en de uitgebrachte stemmen op onze website.

Beleggingsstrategie

Het lange termijn strategische beleggingsprofiel van Bpf Beton is met behulp van een asset-liability management (ALM) studie tot stand gebracht. Hierdoor wordt onze beleggingsstrategie in lijn gebracht met het profiel en looptijd van onze verplichtingen. De instrumenten die we hiervoor gebruiken zijn de matchingportefeuille, die als doel heeft om de waardeontwikkeling van de verplichtingen te volgen en het renterisico van de verplichtingen gedeeltelijk af te dekken; en de returnportefeuille die als doel heeft de verplichtingen te kunnen betalen en daarnaast indexatiepotentieel te creëren. De juiste verdeling tussen deze portefeuilles zorgen voor de gewenste verhouding tussen rendement en risico.

Overeenkomst met vermogensbeheerders

In de uitbesteding van het vermogensbeheer middels een lange termijn strategisch beleggingsbeleid en de daaruit voortvloeiende mandaatafspraken wordt onze lange termijnverplichting centraal gesteld bij de beleggingsbeslissingen en -strategie. De ondernemingen in portefeuille worden hierbij beoordeeld op zowel financiële als niet-financiële prestaties op de (middel)lange termijn. Dit beleid is tevens verwoord in de ABTN.

De vermogensbeheerder wordt jaarlijks geëvalueerd, waarbij de kosten van het vermogensbeheer inclusief transactiekosten worden beoordeeld.

De looptijd van de overeenkomst met de Fiduciair beheerder is voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van 3 maanden.